

ՇՐՋԱԿԱ ՄԵՋԱՎԱՅՐԻ ԱՎՏՈՏՈՒՄ
ԾԱՆՐ ՄԵՏԱՆԱՆԵՐՈՎ

ENVIRONMENTAL CONTAMINATION WITH
HEAVY METALS

Համբասպնական Գիտական Կոֆերանս

Ո՞՛ Ռ Ո Չ Ո Ւ Ա

ք. Երևան

28 հունիսի 1996 թ.

Ընդունված է եզրափակիչ նիստում

Ս. թ. հունիսի 28-ին Երևան քաղաքում անց է կազմել «Շրջակա ճիշճակայրի աղտօնումը ծանր մետաղներով» հիմնահարցին նվիրված գիտական կոնֆերանս:

Կոնֆերանսը կազմակերպել են ԳԱԱ Էկոլոգանոռագիտական հետազոտությունների կենտրոնը և Հայ կանանց Էկոլոգիական համագումարը, ՍԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի ֆինանսական օգնությամբ և Ամերիկայի Հայկական Ասամբլեայի Ոչ Կառավարական կազմակերպությունների կենտրոնի աջակցությամբ:

Կոնֆերանսի աշխատանքին մասնակցել են 32 կազմակերպություններից 90-ից ավելի մասնագետներ և ներկայացուցիչներ:

Նիստերի ծրագրով լրիտ և քննարկվել են 15 գեկուցումներ, հրատարակվել են հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով հիմնահարցին նվիրված 27 թեզիսներ:

Կոնֆերանսի մասնակիցները նշեցին շրջակա ճիշճակայրի աղտօնումը ծանր մետաղներով հիմնահարցի հույժ կարևորությունը և արդիականությունը, այս ուղղությամբ տարվող հետազոտությունների մեծ նշանակությունը ազգայինական պահապահության վերագրեցությունից պաշտպանման համար:

Կոնֆերանսը ցույց տվեց կառույրվող հետազոտությունների հիմնական մասի քարձը գիտամերուական մակարդակը, հիմնահարցի լայն ընդգրկումը և ստուգված արդյունքների հետամկարային հնարավորությունները շրջակա ճիշճակայրի սլահպահության և բնակչության պաշտպանման խնդիրներում:

Համուկապես այս ուղղությամբ մեծ ներդրում են հանդիսանում Երևան քաղաքի տարածքի նորակազմ մանրակիրիտ էկոլոգանորկարգիմիական քարտեզները: Այս քարտեզները բույլ են տալիս հասուն գտնել արտատուման ազբյուրները, վերաբերել քաղաքային լանդշաֆտի սուսնահատկությունները, որոշել բնակչության մեջ ռիսկի խմբերը, հետազոտել կենդանի համակարգի ռեսակցիան տեխնածիմ աղտոտման նկատմամբ:

Առանձնահատուկ ուշադրության արժանացան ծանր մետաղներ պարունակող գյուղներու քնակչության սննման մասին բերված տվյալները:

Միաժամանակ կոնֆերանսը նշում է հետազոտությունների ցածր կոռորդինացումը, հառկապես ճիշճակայրինար մակարդակով, որտեղ հենց պետք է ակնկալի առավել կարևոր արդյունքները, որի ցայտում օրինակ է հանդիսանում պերինասուկ մահացության դեպքերի և տարածքի ծանր մետաղներով աղտոտվածության համատեղ ուսումնայիրությունները:

Ծրջակա միջավայրի աղոտությը ծանր մետաղներով» հիմնահարցի գիտագործնական աշխատանքների առաջընթացի համար **Կոնֆերանսը համարում է նպաստականարմար՝**

1. Ստեղծել Եկոլոգաերկրագիմիական խնդրմացիայի հավաքման, մշակման և պահպանման միասնական համակարգ:
2. Ստեղծել միջօքնասուսչական աշխատանքային խոմք քաղաքակենորմնացված տարածքներում ձևափորիկած աղոտության մակարդակի վուանզը գնահատելու համար:
3. Դիմել ԳԱԱ Եկոլոգանոռութերային հետազոտությունների կենտրոնին ապահովելու գիտական կոորդինացիա լարորատոր՝ աճակիցների, ինֆորմացիայի և աշխատանքային փորձի վախաճակնան ոլորտում:

Կոնֆերանսը ամերաժեշտ է համարում՝

- Խնդրել Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայի Նախագահությանը ընդգրկել «Ծրջակա միջավայրի երկրագիմիա և կենսաերկրագիմիական ցիկլեր» հիմնահարցը հիմնահարց հետազոտությունների առաջնային ուղղությունների ցանկում:
- Խնդրել Բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարությանը նպատակային գումար հասունացնել Եկոլոգանոռութերային հետազոտությունների կենտրոնին 1997-1999թ.թ. Երևան քաղաքի Եկոլոգաերկրագիմիական ասուս կազմելու և հրատարակելու համար:
- Խնդրել ՀՀ Վարչապետին հանձնարարել «Նարչապետին առնեքեր գիտության և ստացանայի տեխնոլոգիաների խորհրդին» վերականգնել ազգաբնակչության անվտանգության ապահովման համար հույժ կարևոր ծանր մետաղներով շրջակա միջավայրի աղոտությունը ուսումնասիրող թեմաների ֆինանսավորումը:

Կազմկոմիտե